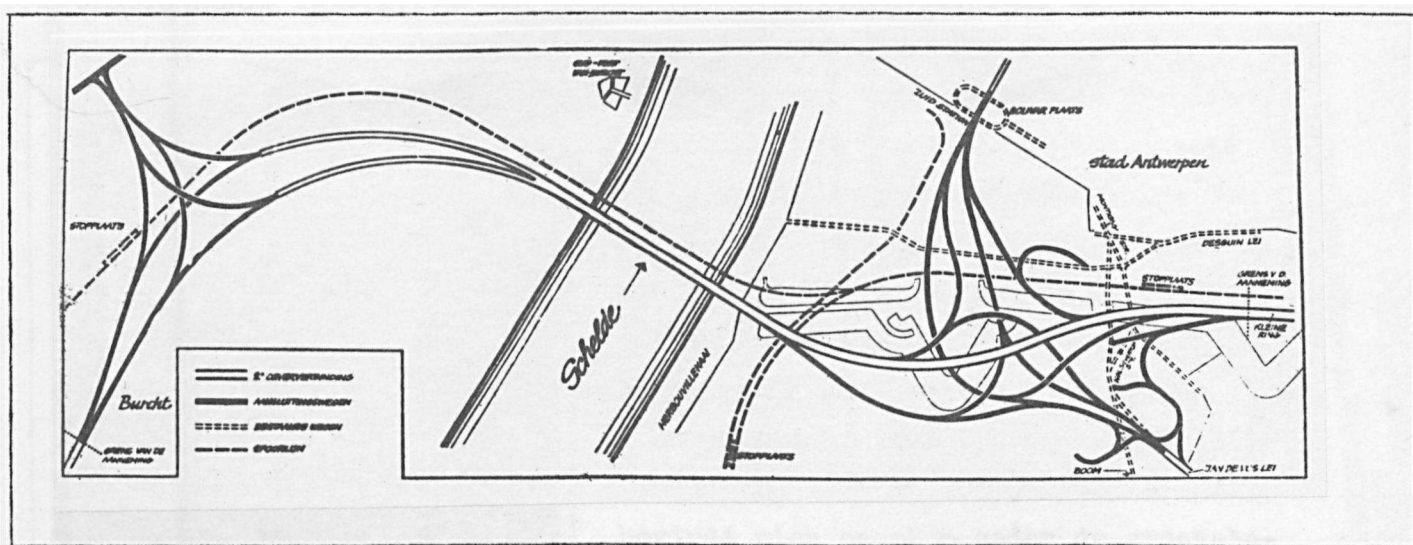
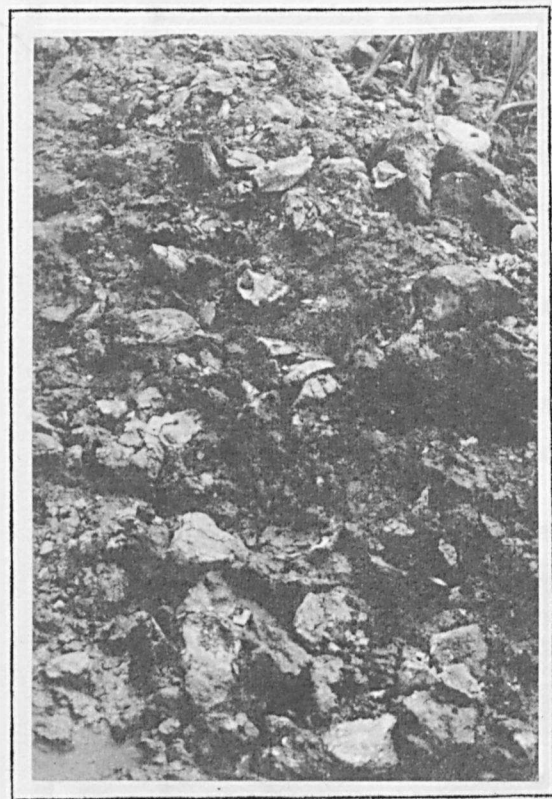

ACTUALITEITENRUBRIEK

1. De Antwerpse tunnel. Hierboven vindt U een situatieschets van de nieuw te bouwen verkeerstunnel in Antwerpen Zuid. Zowel op de linker als op de rechteroever zijn hiervoor enorme graafwerken nodig, die volgens de Gazet van Antwerpen op 4 september dit jaar zijn aangevangen. Bij X 8 op de linkeroever, ten Z. van het Oud Fort van Burcht) is het z.g. Galgeweel, waar een tijdelijk dok is geprojecteerd, dat zal dienen voor de vervaardiging van de tunnelsegmenten. De graafwerken voor dit dok zijn al eerder begonnen. Helaas hebben wij nog geen gelegenheid gehad om de situatie te gaan opnemen. Dat hier goede ontsluitingen zullen komen staat vast !

3. Werken te Sas van Gent. De heer F. J. Janssen heeft onlangs deze plaats bezocht, helaas met negatief resultaat. Interessante ontsluitingen waren niet aanwezig.
7. Als nadere kennisgeving zij nog vermeld, dat de graafwerken voor het 7e Havendok inmiddels sterk uitgebreid schijnen te zijn. Hamstra deelt mee, dat de ontsluitingen verder noordelijk veel dieper zijn en meer interessant schelpenmateriaal bevatten.
8. Op 22 mei werd door Van den Bosch en Janssen bij wijze van toeval een klogroeve bezocht in de directe omgeving van St. Niklaas. Het betreft hier een ontsluiting in septarienklei en Zanden van Berg. De bodem van de groeve is over enorme oppervlakten bedekt met reusachtige exemplaren van *Ostrea callifera*. Deze scholpen zijn afkomstig uit een ongeveer 25 cm dikke laag, tamelijk onderin de wand. Eén man van het groevepersoneel staat constant onder bij de excavateur om te voorkomen dat de oesters met de klei meegaan: honderden worden door hem losgehakt ! Onderstaande foto geeft een indruk van de frequentie. Vele exemplaren

(in het oudere deel van de groeve) zijn door weer en wind uiteen gevallen, dicht bij de verse wand kunnen zeer mooie exemplaren worden verzameld. Een enkele maal ook andere soorten, b.v. een fraaie *Terebratula*, *Anomia*, *Calyptraea*, *Dentalium*, wormkokertjes e.d. De *Ostrea*'s zijn met de aanhangende klei soms zeer zwaar: 5 kg is geen uitzondering. Volgens het groevepersoneel bevindt zich ca. 1 m onder de groevebodem een laag zwarte stenen.

Lit.: D.A.J. Batjes, 1958, *Foraminifera of the Oligocene of Belgium*, p. 55, en elders. Verh. Kon. Belg. Inst. Natuurw. no. 143

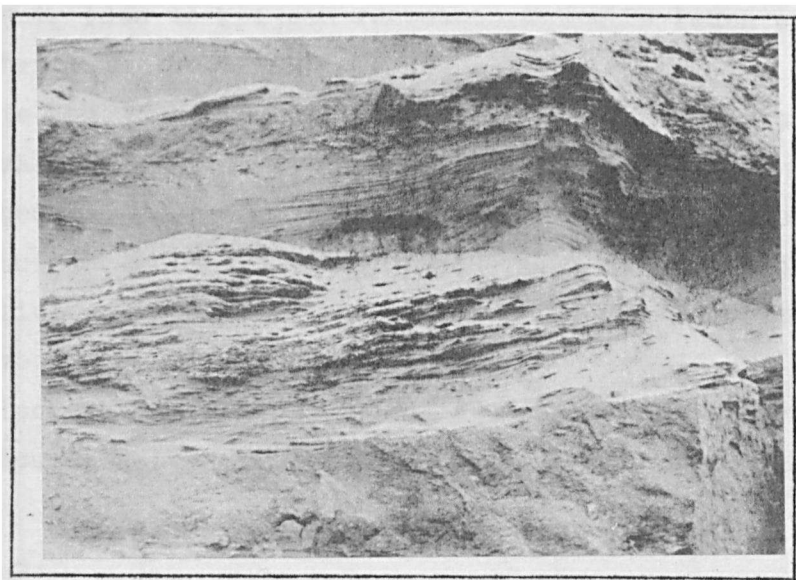
(Ook Batjes noemt de laag met zwarte

stenen, n.l. op p. 24 e.v. Vermoedelijk hebben we hier te doen met het "Rupel basal gravel" (Batjes) bestaande uit "gâlets de silex noirs" die vooral uit de meer oostelijk gelegen Zanden van Berg bekend zijn !

9. Volgens mededeling van de heer Gunst zijn er weer nieuwe opspuitingen in

het Sloe, ditmaal in de omgeving van Fort Rammekens bij Ritthem bij Ritthem. De resultaten zijn nogal wisselend !

10. Een uitermate belangrijke ontsluiting wordt aangekondigd door de Gazet van Antwerpen op 1 juli. In een vrij uitgebreid artikel wordt vermeld, dat er een verbinding gegraven zal worden tussen het 5e Havendok en het Amerikadok. Tevens worden aan de kop van het iets noordelijker gelegen 4e Havendok twee natte dokken en een droogdok gegraven. Diegenen die zich het zeer fraaie materiaal van het 5e Havendok zullen herinneren, hebben natuurlijk geen verdere aansporing nodig. De financiering van het project schijnt in orde te zijn zodat de graafwerken niet te lang meer op zich zullen laten wachten.
11. Zoals bekend mag worden verondersteld wordt een belangrijke verbetering aangebracht in de verbinding van Antwerpen naar het Noordzeestrand. Ook de nieuwe Scheldetunnel is hiervan een onderdeel. Ten behoeve van deze weg wordt onder het kanaal van Gent naar Terneuzen een tunnel gegraven in de gemeente Zelzate. Janssen en Van den Bosch bezochten de zeer fraaie ontsluiting in mei, met de hoop er eoceen aan te treffen. De werkzaamheden waren daartoe echter nog niet ver genoeg gevorderd, maar een heel mooi kwartair profiel kon worden bestudeerd. U treft een foto aan van een schelphoudende zandlaag met kris kras gelaagdheid met een vermoedelijke ouderdom van Tubantien. De fauna, bestaande uit land- en zoetwatermollusken bevat vele glaciala componenten, b.v. *Pisidium obtusale lapponicum*, *Columella columella* e.d. De fauna vertoont zeer veel overeenkomst met de Tubantienfauna, beschreven uit de tunnelput te Velsen. Eind september is de ontsluiting "op diepte", zodat vermoedelijk eoceen kan worden verzameld. Verspoeld eoceen werd aangetroffen in de kwartaire afzetting. Nadere berichten volgen. Opgemerkt wordt nog, dat

het zeer moeilijk is om toegang tot het werk te krijgen. Zéker, wanneer er met foto-toestellen e.d. wordt gedemonstreerd.